

7^e Actieprogramma Nitratrichtlijn

TOG Kennisdag - 2 december 2022

Vakgroep Akkerbouw en Vollegrondsgroente

- Tineke de Vries
  - Arjen Brak
  - Evelien Drenth
  - Peter van 't Westeinde
  - Plus 9 bestuurders

Inhoud

- Totstandkoming 7^e APN
- Stand van zaken
  - 7e APN
  - Maatwerkaanpak
  - Derogatiebeschikking
  - Kamerbrief Water en Bodem Sturend
- 2023, hoe nu verder?
  - Guido Schriever

Totstandkoming 7e APN

- Actieprogramma (APN) is verplichting uit de Europese Nitraatrichtlijn (1991)
- 7e APN is voorgegaan door 6 actieprogramma's (à 4 jaar)
- Vanaf begin 2021 gepleit voor een tijdig en openbaar politiek gesprek over de mogelijk vergaande gevolgen
- *“LNV heeft dit keer minder ruimte genomen om het gezamenlijk te doen”*
- September 2021: openstelling consultatie en dus ontwerp openbaar

NIEUWS - 15 SEPTEMBER 2021

Mestregels: Onhaalbaar, ontwrichtend en onbetaalbaar

De voorgestelde mestregelgeving in het 7e actieprogramma betreffende de Nitraatrichtlijn (7e APN) betekent dat boeren vruchtbare landbouwgrond verliezen, met Haagse kalenderlandbouw tegen de natuur in moeten werken en over de volle breedte beperkt worden in hun vakmanschap en verdienvermogen. Dat terwijl de gestelde normen buiten bereik blijven. Sector- en ketenpartijen pleiten voor een omslag in het denken: een focus op goed bodembeheer in plaats van regeltjes tot zeven cijfers achter de komma.

Inhoud 7^e APN

Opgebouwd uit 5 pijlers:

1. Duurzame bouwplannen met o.a.
  - a) Rotatie rustgewassen op zand/löss
  - b) Inzaai vanggewas voor 1 oktober op zand/löss
  - c) Grasareaal op graasdierbedrijven
2. Gebiedsspecifieke aanpak
3. Overige verplichtende maatregelen met o.a.
  - a) Teeltvrije zones
4. Communicatie, kennis en pilots
5. Controle en handhaving
6. Toegevoegd: **Maatwerkaanpak**

LTO heeft de scherpe kantjes van het concept af weten te halen, maar het 7^e APN heeft nog steeds verstrekende gevolgen

GROOTSTE PIJNPUNTEN

1

Generieke verplichting teelt **vanggewas** voor **1 oktober** op zand- en lössgronden

2

Generieke inzet en verbreding **bufferzones**

3

Generieke verplichting aandeel **rustgewas** en **blijvend grasland** voor graasdierbedrijven

4

Generieke verplichting inzet **rustgewas** in rotatie

5

Wegvallen **bemestingsruimte** groenbemester

Wens: Maatwerketaanpak

- Een maatwerketaanpak voor alle regio's, alle teelten en grondwater en oppervlaktewater – ideaalbeeld
- Doelgericht afrekenen is belangrijk onderdeel – waar nodig aangevuld met afrekenen op maatregelen
- Ondersteun de maatwerketaanpak met metingen (bijv. N-residu)
- Deelnemende boer neemt wél maatregelen – maatwerketaanpak betekent dus daar waar opgaven zijn zal de ondernemer stevig aan de slag moeten gaan

Stand van zaken – Lobby 7e APN

- Maatwerkeraanpak:
  - Borgbaarheid en handhaafbaarheid probleem: voorstel overheid is eerst praktijkonderzoek
  - Door derogatiebeschikking wegvallen bufferstroken en daardoor minder nut
- Inzet lobby afgelopen tijd:
  - Bestuurlijk Overleg voor 2023 als **overgangsjaar**
  - Inbreng via Commissiedebat 13 september
  - Moties voor Tweeminutendebat 6 oktober

Beschikbaarheid vollegrondsgroente in gevaar als publicatie gewaslijsten uitblijft

Geplaatst op 26 juli 2022

Vakgroep Akkerbouw en Vollegrondsgroente van LTO Nederland, VIGEF - Vereniging van de Nederlandse Groente- en Fruitverwerkende Industrie TOG - Stichting Teelt Overleg en GroentenFruit Huis hebben gezamenlijk een persbericht verzonden met betrekking tot publicatie van gewaslijsten. De gewaslijsten van de wintergewassen, vanggewassen en stikstofbehoefte gewassen zijn nog steeds niet openbaar. Dit kan de continuïteit van levering van wintergroenten in gevaar brengen.

7^e APN - Gewaslijsten

1. Vroege teelten (bemesten voor 15 maart)
2. Rustgewassen (1/4 en 1/3)
3. Vanggewassen
4. Wintergewassen
  - A. *Meerjarig of in najaar gezaaid/geplant*
  - B. *Uitsluitend na 1 november geoogst*
  - C. *teelten die in het najaar gemiddeld meer stikstof opnemen dan een vanggewas dat voor 1 oktober is ingezaaid.*

Winterteelten en vanggewassen

- Veel ruis en onrust! Chaotisch proces.
- Herhaaldelijk bij LNV aan de bel getrokken over tijdig publiceren
- Winterteelten:
  - In najaar of winter zaaien of planten
  - Uitsluitend na 1 november oogsten
  - Minstens zoveel stikstof opnemen als vanggewas in periode na 1 okt
- Vanggewassen:
  - Insteek stimuleren inzaai per 1 oktober op zand- en lössgronden
  - Bij te late inzaai is voorstel korting op stikstofgebruiksnorm
- Consultatie: gezamenlijke reactie LTO namens vakgroepen, rLTO's en gelieerde organisaties

Derogatiebeschikking

- Verontreinigde gebieden
  - 1-1-23: Zuidelijke en Centrale zand- en lössgronden
  - 1-1-24: Aanwijzen verontreinigde gebieden
  - 1-1-25: Gebruiksnorm -20% → grote impact sector i.c.m. 7^e APN
- Opstellen van bemestingsplan; per 2024 elektronisch
- Bufferstroken van 5, 3 en 1 meter
  - 7^e APN: geen bemesting
  - GLB: geen mest en gewasbeschermingsmiddelen
  - Bufferstrook gaat van 3m naar 1m in geval >4% areaal

**2023,
hoe verder?**

**LATEN WE
BIJ DE HERVORMING
VAN DE LANDBOUW
VOORAL OOK
GEBRUIK MAKEN
VAN**

**GEZOND
BOERENVERSTAND**

Loesje